23/05/2022

Tomosul sinodal pentru proclamarea canonizării Sfintei Cuvioase Teofana Basarab (Text integral)

Textul integral al Tomosului sinodal prezentat la proclamarea canonizării Cuvioasei Teofana Basarab, sâmbătă, 21 mai 2022:

Tomos sinodal
al Bisericii Ortodoxe Autocefale Române
pentru proclamarea canonizării
Sfintei Cuvioase Teofana Basarab
Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române
Preaiubitului cler, cinului monahal şi dreptcredincioşilor creştini
din Patriarhia Română,
Har, pace și bucurie de la Dumnezeu, iar de la Noi, arhiereşti binecuvântări!

Cuviincios și drept lucru este a cinsti pomenirea celor ce s-au săvârșit întru sfințenie, care au câștigat de la Dumnezeu îndrăznire datorită vieții lor plină de evlavie și de fapte bune. Pe aceștia Tatăl Cel din ceruri i-a luminat cu harul Duhului Sfânt și, prin Fiul Său cel Unul Sfânt, i-a așezat în ceata sfinților. Despre ei Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne spune că, întrucât au ascultat cuvântul Său, s-au făcut „prietenii” Lui (Ioan 13, 14). Biserica cinstește pe sfinți cu laude și cântări,

împreună cu prorocul de Dumnezeu insuflat care zice: „eu am cinstit foarte pe prietenii Tăi, Dumnezeule, și foarte s-a întărit stăpânirea lor” (Psalm 138, 17), pentru că aceștia au împlinit voia lui Dumnezeu, după cum citim în Psalmi: „prin sfinții care sunt pe pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale” (Psalm 15, 3).

Printre acești slujitori aleși ai lui Dumnezeu se numără și Sfânta Cuvioasă Teofana Basarab. Această mare nevoitoare și iubitoare de Dumnezeu, fiica domnitorului Basarab I Întemeietorul (1310-1352), s-a născut la începutul secolului al XIV-lea.

A primit la botez numele Teodora și a avut parte de o educație aleasă, în dragoste de Dumnezeu și de aproapele. În anul 1322, s-a căsătorit cu Ivan Alexandru, viitorul țar al Bulgariei (1331-1371). Ei au avut împreună trei băieți și o fată, pe care Teodora i-a crescut insuflându-le dragostea de Hristos, rugăciunea, smerenia și înțelepciunea, pregătindu-i astfel pentru dregătoriile pe care aveau să le primească mai târziu. A fost greu încercată de necazuri, doi dintre fiii săi murind în războaie.

În anul 1345, țarul Ivan Alexandru a hotărât să se despartă de țarina Teodora, alegând să ia de soție o necreștină. Repudiată de la curtea țarului bulgar, Teodora Basarab a răbdat necazurile, cu încredere în purtarea de grijă a lui Dumnezeu. S-a smerit și a ales viața monahală, pentru a-I sluji cu dragoste și dăruire Mirelui Hristos, primind la tunderea în monahism numele Teofana.

Ea este cea dintâi monahie de neam român cunoscută în istorie, făcând parte din ceata nevoitorilor isihaști. Sfânta Cuvioasă Teofana Basarab a viețuit pentru o scurtă perioadă într-o mănăstire de lângă Târnovo, apoi și-a ales o nevoință mai aspră, viețuind pustnicește mai întâi la Mănăstirea Ivanovo și, în ultima parte a vieții, la Mănăstirea Albotina, unde a deprins rugăciunea lui Iisus. Această mare cuvioasă isihastă, vlăstar al dinastiei Basarabilor, a rămas în memoria vie a Bisericii, în evlavia ierarhilor, a preoților, a călugărilor și a mirenilor ca pildă de smerenie, de răbdare, de înfrânare și de iubire jertfelnică.

Smerenia Noastră, la propunerea Sinodului Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, împreună cu toți membrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, privind la viețuirea plăcută lui Dumnezeu a acestei Sfinte Cuvioase, luând aminte la credința ei tare și nestrămutată, la râvna ei vrednică de laudă pentru rugăciune și apărarea dreptei credințe, la dragostea ei față de poporul român și bulgar, luând aminte la râvna ei vrednică de laudă pentru slujirea lui Dumnezeu și a poporului ce poartă numele lui Hristos, urmând Tradiției Sfinte a Bisericii Ortodoxe Române și chemând în ajutor harul Preasfintei, celei de o ființă, de viață făcătoarei și nedespărțitei

Treimi,

HOTĂRÂM

Ca, de acum înainte și în veci, Sfânta Cuvioasă Teofana Basarab să fie numărată între sfinții Bisericii și să fie pomenită în cântări de laudă în ziua ei de prăznuire, la 28 octombrie în fiecare an, urmând ca aceasta să fie înscrisă în Sinaxar, în cărțile de cult, precum și în calendarul Bisericii Ortodoxe Române.

De asemenea, rânduim să se tipărească slujba și viața Sfintei Teofana Basarab, să i se zugrăvească icoana, care să fie primită cu toată evlavia de dreptcredincioșii creștini, iar chipul său să fie zugrăvit la loc potrivit, alături de ceilalți sfinți, în bisericile care se vor ridica din temelie sau se vor zugrăvi de acum înainte.

Și, pentru ca evlavia dreptmăritorilor creștini să sporească prin cinstirea și chemarea în rugăciune a Sfintei Teofana Basarab, mai rânduim ca ea să fie și ocrotitoare a unor biserici noi sau reînnoite.

Pentru deplina statornicire a celor pe care le-am hotărât în chip sinodal și canonic, am întocmit și întărim cu semnăturile noastre acest Tomos Sinodal de proclamare a canonizării Sfintei Teofana Basarab, pe care îl aducem la cunoștința preacucernicului cler, a preacuviosului cin monahal și a dreptcredincioșilor creștini din Patriarhia Română.

Acest Tomos Sinodal de canonizare se proclamă astăzi, 21 mai, din anul mântuirii 2022, la Catedrala Patriarhală din București.

Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl şi împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți! (2 Corinteni 13, 13).

Președintele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române
† D a n i e l
Arhiepiscopul Bucureştilor, Mitropolitul Munteniei şi Dobrogei, Locţiitorul tronului Cezareei Capadociei, Locțiitor de Episcop al Daciei Felix şi
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

† Teofan
Arhiepiscopul Iașilor și
Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei † Laurenţiu
Arhiepiscopul Sibiului
şi Mitropolitul Ardealului
† Andrei

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului şi Clujului şi Mitropolitul Clujului, Maramureşului şi Sălajului † Irineu
Arhiepiscopul Craiovei
şi Mitropolitul Olteniei
† Ioan
Arhiepiscopul Timişoarei
şi Mitropolitul Banatului † Petru
Arhiepiscopul Chişinăului,
Mitropolitul Basarabiei şi Exarhul Plaiurilor
† Iosif
Arhiepiscopul Ortodox Român al Europei Occidentale şi Mitropolitul Ortodox Român al Europei Occidentale şi Meridionale † Serafim
Arhiepiscopul Ortodox Român al Germaniei, Austriei şi Luxemburgului şi Mitropolitul Ortodox Român al Germaniei, Europei Centrale şi de Nord
† Nicolae
Arhiepiscopul Ortodox Român al Statelor Unite ale Americii şi Mitropolitul Ortodox Român al celor două Americi † Nifon
Mitropolit onorific,
Arhiepiscopul Târgoviștei şi Exarh Patriarhal
† Teodosie
Arhiepiscopul Tomisului † Calinic
Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților
† Irineu
Arhiepiscopul Alba Iuliei † Varsanufie
Arhiepiscopul Râmnicului
† Ioachim
Arhiepiscopul Romanului şi Bacăului † Calinic
Arhiepiscopul Argeşului şi Muscelului
† Ciprian
Arhiepiscopul Buzăului şi Vrancei † Casian
Arhiepiscopul Dunării de Jos
† Timotei
Arhiepiscopul Aradului
† Ignatie
Episcopul Huşilor † Lucian
Episcopul Caransebeşului
† Sofronie
Episcopul Ortodox Român al Oradiei † Iustin
Episcopul Ortodox Român al Maramureșului şi Sătmarului

† Nicodim
Episcopul Severinului şi Strehaiei † Antonie
Episcopul de Bălți
† Veniamin
Episcopul Basarabiei de Sud † Vincenţiu
Episcopul Sloboziei și Călărașilor
† Andrei
Episcopul Covasnei și Harghitei † Galaction
Episcopul Alexandriei şi Teleormanului
† Ambrozie
Episcopul Giurgiului † Sebastian
Episcopul Slatinei şi Romanaţilor
† Visarion
Episcopul Tulcii † Petroniu
Episcopul Sălajului
† Nestor
Episcopul Devei şi Hunedoarei † Siluan
Episcopul Ortodox Român al Ungariei
† Siluan
Episcopul Ortodox Român al Italiei † Timotei
Episcopul Ortodox Român al Spaniei și Portugaliei
† Macarie
Episcopul Ortodox Român al Europei de Nord † Mihail
Episcopul Ortodox Român al Australiei și Noii Zeelande
† Ioan Casian
Episcopul Ortodox Român al Canadei † Varlaam Ploieșteanul
Episcop-vicar patriarhal
† Ieronim Sinaitul
Episcop-vicar patriarhal † Timotei Prahoveanul
Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor
† Nichifor Botoșăneanul
Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor † Ilarion Făgărăşanul
Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului
† Benedict Bistrițeanul
Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului † Paisie Lugojeanul
Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei
† Marc Nemțeanul
Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Europei Occidentale † Sofian Brașoveanul

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Germaniei, Austriei şi Luxemburgului
† Damaschin Dorneanul
Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților † Emilian Crișanul
Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului
† Timotei Sătmăreanul
Arhiereu-vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmarului † Daniil Densușeanul
Arhiereu-vicar al Episcopiei Devei și Hunedoarei
† Atanasie de Bogdania
Arhiereu-vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei † Teofil de Iberia
Arhiereu-vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei

Foto credit: Basilica.ro / Mircea Florescu

basilica.ro